

Lausunto kestävästä kaupunkiliikunnasta suunnitelmaan, diaarinumero 3391-2024

Kestävästä kaupunkiliikunnasta suunnitelman vaikutus

Kestävästä kaupunkiliikunnasta suunnitelma edistää Turun kaupungin vetovoimaa erityisesti ympäristötietoisien asukkaiden näkökulmasta ja tukee kestävästä kehitystä. Yrityksille tämä saattaa tuoda epäsuoria etuja ympäristövastuullisessa imagossa, mutta tulovirtoihin vaikutukset eivät ole yhtä suoraviivaisia. Huomiota tulisi kiinnittää siihen, että suunnitelman kestävyystoimet eivät rajoita asiakasliikenteen ja toimituslogistiikan sujuvuutta, sillä yritysten toiminta perustuu näiden tekijöiden joustavuuteen ja saavutettavuuteen. Kestävästä kaupunkiliikunnasta suunnitelmassa käsitellään käytännössä vain henkilöliikennettä ja erillisessä logistiikkasuunnitelmassa käsitellään enimmäksi tavaraliikennettä. Yrittäjien huolena on, että liikunnasta kokonaisuuden jatkosuunnittelua ja toimenpiteiden toteuttamista tehtäessä logistiikkasuunnitelmat jäävät varjoon. Siksi esitämme, että kestävästä kaupunkiliikunnasta suunnitelmaan otetaan mukaan keskeiset logistiikkasuunnitelman toimenpiteet ja näin kytketään ne kiinteästi yhteen muun liikunnasta suunnittelun ja toteutuksen kanssa.

Tavoitteiden ja toimenpiteiden kannatus

Suunnitelman neljä päätavoitetta – turvallinen, terveellinen, tasa-arvoinen ja hiilineutraali Turku – ovat kannatettavia ja tukevat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteita. Toimenpiteissä on kuitenkin tärkeää huomioida, että yritykset tarvitsevat ennakoitavuutta, joustavuutta ja selkeitä liikennejärjestelyjä. Esimerkiksi tavarantoimitusten ja logistiikan sujuvuus voi kärsiä liian kapeista kaduista tai liikenteen rajoituksista. Ehdotetut liikennevälineiden vaihdon sujuvuutta ja opastusta parantavat digitaaliset palvelut, jos ne kehitetään ja hankinnat toteutetaan mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä paikallisten pk-yritysten kanssa, voivat helpottaa saavutettavuutta ja tarjota asiakkaille houkuttelevan vaihtoehdon liikunnasta keskustaan, innovoida uutta ja myös kasvattaa alueen elinvoimaa.

Lisätoimenpiteiden selvittäminen

Emme kannata lisätoimenpiteiden, kuten ruuhkamaksujen ja autoilun läpiajon rajoittamisen selvittämistä. Nämä toimet voivat tukea kestävästä liikunnasta tavoitteita, mutta niiden yritysvaikutuksia tulisi arvioida huolellisesti erityisesti keskustan yrittäjien liiketoimintaan. Aiempien tutkimusten mukaan nimenomaan yksityisautoilijat tuovat suhteessa keskustaan eniten rahaa liikkeisiin, ja huomattavat rajoitukset vievät nämä ihmiset helposti keskustan kivijalkaliikkeen yrittäjien luota ulkopuolisiin ostoskeskuksiin, kuntarajojen yli ja

Turun Yrittäjät ry
Lausunto koskien kestävästä kaupunkiliikunnasta
Diaarinro 3391-2024
8.11.2024

kansainvälisiin ketjuliikkeisiin. Erityisesti ruuhkamaksujen soveltavuutta Turun kaltaisessa kaupungissa, jossa yritykset tarvitsevat joustavaa asiakasliikennettä ja saavutettavuutta, on syytä harkita kriittisesti.

Vaikutus Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan

Turun kestävästä kaupunkiliikunnasta suunnitelman tulisi ohjata myös Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman kehitystä erityisesti saavutettavuuden ja kestävien kulkutapojen kasvattamisen osalta. Lähijuna ja muut seudulliset joukkoliikenneyhteydet voivat helpottaa työmatkaliikennettä ja asiakasvirtoja keskustaan, mikä hyödyttää yrityksiä sekä vähentää tarvetta yksityisautoilulle. Raitiotien osalta suosittelemme edelleen vaihtoehtoisten liikummuotojen ja reittien tarkastelua sekä mahdollisten rakennusvaiheen vaikutusten huolellista arviointia, jotta yritystoiminta ja tavaraliikenne eivät kärsi rakennusprojektin aikana.

Keskeisimmät keinot kestävästä liikkumisen edistämiseen

Yritysten näkökulmasta tärkeimpiä keinoja kestävästä liikkumisen edistämiseksi ovat:

- 1. Infrastruktuurin kehittäminen:** Sujuva tavaraliikenne ja logistiikka on huomioitava kaikissa mahdollisissa tilanteissa. Kävely- ja pyöräilyverkostojen parantaminen sekä esteetön pääsy keskustaan. Yksityisautoilu tulisi olla myös tulevaisuudessa vahvasti keskusteluissa mukana.
- 2. Liityntäpysäköinnin sujuvuus ja edullisuus:** Erityisesti maaseudulta saapuville on tärkeää tarjota kilpailukykyisiä vaihtoehtoja sekä sujuvuuden että edullisuuden näkökulmasta, jotta keskustan liikkeet säilyvät houkuttelevina myös pistäytymismielessä.
- 3. Digitaalisten opastus- ja liikkumispalveluiden kehittäminen yhteistyössä yritysten kanssa:** Opastuksen selkeys ja innovatiiviset ratkaisut tukevat keskustan saavutettavuutta ja houkuttelevat asiakkaita.

Jatkokehitystarpeet

Suunnitelmaan voisi lisätä konkreettisia mittareita ja seuranta, jotka osoittavat suunnitelman yritysvaikutusarvioinnin vaikutuksia erityisesti keskustayrittäjien näkökulmasta. Kaupunkikeskustoissa yritysten tuottamat palvelut ja kauppa elävöittävät tutkitusti alueita. Erikoiskaupan yrityksistä monet toimivat kaupunkien ja kuntien keskustoissa. Kaupan alan yritykset kamppailevat verkkokaupan, kohonneiden kustannusten, muuttuneen asiakaspohjan ja pienenevien asiakasvirtojen kanssa. Monilla paikkakunnilla keskustat ovat näivettymässä. Turku ei saa olla matkalla tälle tielle vaan on syytä pohtia vaikuttavia toimia palveluiden säilyttämiseksi kaupunkikeskustassa. Kivijalkakaupan toimintaedellytysten vahvistaminen vaatii monenlaisia keinoja, jotka eivät ole ristiriidassa kestävästä ja sujuvan kaupunkiliikunnasta kanssa.

Turun Yrittäjät ry
Lausunto koskien kestävästä kaupunkiliikunnasta
Diaarinro 3391-2024
8.11.2024

Kaupan alan yrityksille ja palveluille pitää osoittaa laadultaan ja määrältään riittävästi sijoittautumispaikkoja, jotta vähittäiskaupan palveluiden kehittäminen ja toimiva kilpailu on tosiasiallisesti mahdollista. Joustavat kaavaratkaisut, kiinteistöjen väliaikaiskäyttö ja käyttötarkoituksen muutokset vahvistavat yritysten toimintamahdollisuuksia.

Hyvä saavutettavuus ja keskusta-alueiden houkuttelevuus ovat avainasemassa. Tärkeää on myös toteuttaa keskustaan kaavailtuja infrahankkeita (esim. raitiotie) niin, ettei asiointi liikkeisiin esty tai vaikeudu.

Kaupan yrityksille on tärkeää, että asiakkaat pääsevät sujuvasti asioimaan myymälöissä. Hyvien liikenneyhteyksien ja sujuvan liikenteen lisäksi tarvitaan riittävästi pysäköintimahdollisuuksia (myös lyhytpysäköinti hyvä ottaa tarkasteluun) ja esimerkiksi sähköautojen latauspisteitä riittävän lähelle kauppoja. Kävely- ja pyöräily-yhteydet sekä julkinen liikenne tuovat myös asiakkaita ja palvelevat työntekijöitä. On tärkeää panostaa teiden ja katujen ylläpitoon ja kauppapaikkojen saavutettavuuteen. Puistot, aukiot ja muut viihtyisät oleskelualueet houkuttelevat ihmisiä läheltä ja kaukaa ja saavat heidät potentiaalisesti viipymään keskustassa pidempään, mikä on hyödyksi yrityksille.

Yritysten toimituslogistiikan ja asiakasvirtojen seuranta voisi tuottaa arvokasta tietoa suunnitelman vaikutuksista liiketoimintaan ja auttaa sopeuttamaan toimenpiteitä vastaavasti. Myös ostokäyttäytymisestä suhteessa käytettäviin liikennemuotoihin tulisi täydentää ajankohtaiseksi.

Päätelmä

Turun kestävästä kaupunkiliikunnasta suunnitelma luo hyvän perustan kestävästä liikunnasta kehitykselle ja asettaa selkeät tavoitteet Turun vetovoiman ja ympäristövastuullisuuden edistämiseksi. Onnistunut toteutus vaatii kuitenkin vuoropuhelua keskusta-alueen yrittäjien kanssa, että toimenpiteet tukevat yritysten toimintaedellytyksiä ja saavutettavuutta ja että niitä seurataan joustavasti. Yhdistämällä näitä toimia keskustan alueen logistiikkasuunnittelussa voidaan sekä tukea yrityksiä ja yrittäjiä että saavuttaa kunnianhimoiset päästötavoitteet.

Turun Yrittäjät ry